

| به نام خدا |

سیستم تجزیه و تحلیل

www.ketab.ir

دفتر و فروشگاه مرکزی:

تهران، خ انقلاب، خ فلسطین جنوبی، خ محتشم، شماره‌ی ۲۰، طبقه‌ی همکف، واحد ۱
تلفن: ۶۶۴۱۰۰۴۱ (۵ خط) • تلفکس: ۶۶۴۶۸۲۶۳ • کدپستی: ۱۳۱۵۸۴۴۵۴۷
اینستاگرام: ghasedakbooks • تلگرام: @ghasedakbooks • فروشگاه آنلاین: www.ghasedakbooks.ir

سازمان بهداشت جهانی را بهتر بشناسیم

دکتر محمد مهدی سیدناصری (مدرس دانشگاه)

نیلوفر حسنی رشید

مدیر هنری: حسین نیلچیان

مجله‌ی جلد: فریدون حقیقی

صفحه‌آرایی: کارگاه گرافیک قاصدک

زیر نظر شورای بررسی

لیتوگرافی: گلپا • کد: ۰۰/۱۰۶۶

چاپ اول: ۱۴۰۰ • تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۳۷-۲۲۲-۴

کلیه‌ی حقوق چاپ و نشر انحصاراً برای
موسسه‌ی نشر و تحقیقات ذکر محفوظ است.

قیمت: ۶۹۰۰۰ تومان

سرشناسه: سیدناصری، محمد مهدی، ۱۳۷۰-

عنوان و نام پدیدآور: سازمان بهداشت جهانی را بهتر بشناسیم / محمد مهدی سیدناصری، نیلوفر رشید

مشخصات نشر: تهران: موسسه نشر و تحقیقات ذکر، کتاب‌های مسموم، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۸۰ ص.؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۳۷-۲۲۲-۴ / وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: سازمان ملل متحد -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها / United Nations -- Questions and answers

موضوع: سازمان بهداشت جهانی / World Health Organization

شناسه افزوده: رشید، نیلوفر، ۱۳۷۵-

رده بندی کنگره: Z۴

رده بندی دیویی: ۳۴۱/۲۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۶۵۵۳۵

**Paper from well managed forests
and controlled sources**

کاغذ این کتاب از جنگل‌ها و منابع
کاملاً مدیریت شده تهیه شده است.

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
۱۷.....	پرسش و پاسخ درباره‌ی تاریخچه، ساختار، اهداف سازمان ملل متحد
۱۸.....	۱. تفاوت جامعه ملل با سازمان ملل چیست؟
۲۶.....	۲. وظایف و اهداف سازمان ملل متحد چیست؟
۲۷.....	۳. سازمان ملل متحد چه می‌کند؟
۲۸.....	۴. چرا به سازمان ملل متحد نیاز داریم؟
۲۹.....	۵. آیا سازمان ملل متحد را می‌توان حکومتی جهانی تصور کرد؟
۳۰.....	۶. آیا کشورها حاکمیت خود را در سازمان ملل متحد واگذار می‌کنند؟
۳۰.....	۷. آیا سازمان ملل متحد ابزاری برای قدرت‌های بزرگ جهان هستند؟
۳۱.....	۸. در سازمان ملل متحد چند کشور عضو هستند؟
۳۲.....	۹. مقر سازمان ملل متحد کجاست؟
۳۳.....	۱۰. طرح و رنگ پرچم سازمان ملل متحد چگونه است؟
۳۴.....	۱۱. مجمع عمومی چه می‌کند؟
۳۴.....	۱۲. جلسات مجمع عمومی سازمان ملل چقدر طول می‌کشد؟
۳۴.....	۱۳. کشورها چگونه برای سخنرانی در مجمع عمومی سازمان ملل ثبت نام می‌کنند؟
۳۵.....	۱۴. چرا برزیل اولین سخنران همیشگی مجمع عمومی سازمان ملل است؟
۳۷.....	۱۵. رئیس‌جمهور کشورها تا چه مدت می‌تواند سخنرانی کنند؟
۳۸.....	۱۶. آیا در سازمان ملل فقط به حرف دولت‌ها گوش داده می‌شود؟
۴۰.....	۱۷. درباره سازمان‌های غیردولتی چه می‌دانید؟
۴۲.....	۱۸. شورای امنیت چه می‌کند؟

۱۹. حق وتو چیست؟ ۴۲
۲۰. آیا شورای امنیت نیازمند اصلاحات نیست؟ ۴۴
۲۱. نقش شورای اقتصادی و اجتماعی چیست؟ ۴۶
۲۲. از وظایف دبیرخانه چه می‌دانیم؟ ۴۷
۲۳. نقش دبیرکل در سازمان ملل متحد چیست؟ ۴۷
۲۴. دبیرکل سازمان ملل چگونه انتخاب می‌شود؟ ۴۸
۲۵. شورای قیمومت چه می‌کند؟ ۴۹
۲۶. آیا دیوان بین‌المللی دادگستری دادگاه جهانی است؟ ۵۰
۲۷. صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری چیست؟ ۵۲
۲۸. ماجرای دیوان دائمی بین‌المللی دادگستری چیست؟ ۵۴
۲۹. آیا می‌دانید دیوان دعاوی ایران و آمریکا کجاست؟ ۵۵
۳۰. منشور سازمان ملل چیست؟ ۵۶
۳۱. ارکان فزعی سازمان ملل چیست؟ ۶۲
۳۲. سازمان ملل متحد چگونه برای صلح فعالیت می‌کند؟ ۶۲
۳۳. سازمان ملل متحد برای پیشگیری از مناقشه چه می‌کند؟ ۶۳
۳۴. نقش سازمان ملل متحد در امر برقراری صلح چیست؟ ۶۴
۳۵. سازمان ملل متحد برای مبارزه با تروریسم چه می‌کند؟ ۶۷
۳۶. سازمان ملل متحد برای توقف گسترش سلاح‌ها چه می‌کند؟ ۶۹
۳۷. سازمان ملل متحد برای خلاص کردن دنیا از مین‌های زمینی چه می‌کند؟ ۷۱
۳۸. چرا سازمان ملل متحد نمی‌تواند صلح را تحمیل کند؟ ۷۳
۳۹. عملیات حفظ صلح ملل متحد چیست؟ ۷۴
۴۰. بودجه عملیات حفظ صلح چگونه تامین می‌شود؟ ۷۶
۴۱. چه نهادی یا مقامی بر عملیات حفظ صلح سازمان ملل نظارت می‌کند؟ ۷۷
۴۲. سازمان ملل متحد برای افزایش کارایی عملیات حفظ صلح چه می‌کند؟ ۷۸
۴۳. سازمان ملل متحد چگونه با بیماری همه گیر ایدز مبارزه می‌کند؟ ۷۸
۴۴. آیا سازمان ملل متحد برای سقط جنین بودجه تخصیص داده است؟ ۷۹
۴۵. سازمان ملل متحد در زمینه مبارزه با قاچاق مواد مخدر چه فعالیت می‌کند؟ ۸۰
۴۶. سازمان ملل متحد در زمینه حقوق بشر چه می‌کند؟ ۸۱
۴۷. اعلامیه جهانی حقوق بشر چیست؟ ۸۵

۴۸. آیا سازمان ملل متحد از گروه‌های آسیب پذیر در جوامع حمایت می‌کند؟ ۸۶
۴۹. سازمان ملل متحد در زمینه ی حمایت از حقوق زنان چه می‌کند؟ ۸۷
۵۰. سازمان ملل متحد از برقراری مردم سالاری چگونه حمایت می‌کند؟ ۸۹
۵۱. چرا به دادگاه بین‌المللی کیفری نیاز داریم؟ ۹۰
۵۲. هزینه سازمان ملل متحد چقدر است؟ ۹۲
۵۳. نظام ملل متحد هر سال چه مقدار هزینه می‌کند؟ ۹۲
۵۴. بودجه سازمان ملل متحد در مقایسه با سایر سازمان ها چگونه است؟ ۹۳
۵۵. چگونه درباره بودجه سازمان ملل متحد تصمیم‌گیری می‌شود؟ ۹۴
۵۶. چه نهادی بر هزینه‌های سازمان ملل متحد نظارت می‌کند؟ ۹۵
۵۷. حق عضویت در سازمان ملل متحد چگونه محاسبه می‌شود؟ ۹۶
۵۸. آیا نسبت سهمیه‌های کشورها غیر عادلانه است؟ ۹۷
۵۹. آیا کشورهای صنعتی سهم بیشتری را می‌پردازند؟ ۹۸
۶۰. درباره سهمیه‌های پرداخت نشده توسط دولت ها چه باید کرد؟ ۹۹
۶۱. چگونه می‌توان کشورهای عضو را به انجام تعهدات مالی خود، وادار کرد؟ ۱۰۰
۶۲. آیا سازمان ملل متحد جهان را بهتر کرده است؟ ۱۰۱
۶۳. چه افرادی در سازمان ملل متحد کار می‌کنند؟ ۱۰۳
۶۴. کارکنان در سازمان ملل متحد چگونه انتخاب می‌شوند؟ ۱۰۴
۶۵. آیا دیپلمات‌های مامور خدمت در سازمان ملل متحد کارمند محسوب می‌شوند؟ ۱۰۴
۶۶. حضور زنان در سازمان ملل چگونه است؟ ۱۰۵
۶۷. آیا تعداد کارکنان سازمان ملل متحد بیش از حد نیاز است؟ ۱۰۶
۶۸. آیا حقوق کارکنان سازمان ملل متحد خیلی زیاد است؟ ۱۰۶
۶۹. آیا کارکنان سازمان ملل متحد مزایای بسیار زیادی دارند؟ ۱۰۷
۷۰. دانشگاه سازمان ملل در کجا واقع شده است؟ ۱۰۸
- پرسش و پاسخ درباره ی تاریخچه، ساختار، اهداف سازمان بهداشت جهانی**
۷۱. سازمان ها، برنامه‌ها و صندوق‌های ملل متحد ۱۱۰
۷۱. کدام یک از سازمان ها و برنامه ها و صندوق های ملل متحد در توسعه سلامت نقش دارند؟ ۱۱۰
۷۲. UNICEF چه نقشی در توسعه سلامت دارد؟ ۱۱۱
۷۳. UNFPA چگونه بر توسعه سلامت تاثیر می‌گذارد؟ ۱۱۲
۷۴. UNESCO چه تاثیری بر توسعه ی سلامت دارد؟ ۱۱۳

مقدمه

ضرورت تشکیل سازمان ملل پس از جنگ جهانی اول چه بود؟

جنگ جهانی اول با آثار مخرب بی سابقه‌ای که برجای گذاشت، از بزرگ‌ترین رویدادهای تلخ تاریخ بشر است که در سال ۱۹۱۸ میلادی پایان یافت. «پاپ بنوای» پانزدهم اولین بار در سال ۱۹۱۷ میلادی (سال ۱۲۹۶ هجری شمسی) و در میانه‌ی جنگ جهانی اول، نظریه‌ی تشکیل جامعه‌ی ملل را مطرح کرد. در نهایت، در سال ۱۹۱۸ میلادی (سال ۱۲۹۷ هجری شمسی) رییس جمهوری وقت ایالات متحده‌ی آمریکا برنامه‌ی صلح ۱۴ ماده‌ای را ضمن ایراد سخنرانی خود در کنگره‌ی آن کشور مطرح کرد که آخرین ماده‌ی آن مربوط به تشکیل جامعه‌ی ملل بود. جامعه‌ی ملل در دوران فعالیت خود، در حل برخی اختلافات بین‌المللی مانند اختلاف سوئد و فنلاند بر سر جزایر آلاند موفق بود.

با توجه به این‌که «جامعه‌ی ملل» نتوانست از شروع جنگ و درگیری‌ها و خسارات و خونریزی‌های جنگ جهانی دوم جلوگیری کند. به همین علت پس از جنگ، فاتحان آن تصمیم گرفتند

نهادی تأسیس کنند تا عملکردی مانند جامعه‌ی ملل داشته باشد و در عین حال ضعف‌های آن را نداشته باشد و وظیفه‌ی آن تأمین امنیت و صلح بین‌المللی باشد. از کشورهای آمریکا، شوروی، بریتانیا، فرانسه و چین، نمایندگانی در کنفرانس دامبارتن اوکس در آمریکا بر روی برنامه‌های تشکیل سازمان ملل کار کردند. بیشتر بحث‌های این کنفرانس در مورد نقش اعضای سازمان و شرایط دعوت از آن‌ها بود. در طول چهار سال، سرانجام سازمان ملل متحد در ۲۴ اکتبر سال ۱۹۴۵ میلادی (سال ۱۳۲۴ هجری شمسی) پایه‌گذاری شد که مقر اصلی آن در شهر نیویورک است.

هزینه این سازمان از طریق پرداخت حق عضویت اعضا و بیشتر از طریق کمک‌های داوطلبانه تأمین می‌شود. در سازمان ملل، تمام کشورهای عضو می‌توانند در تصمیم‌گیری‌های مجمع عمومی اظهار نظر و در رأی‌گیری‌ها شرکت کنند. موثرترین و قوی‌ترین نهاد این سازمان شورای امنیت است که پنج عضو دائمی آن عبارتند از: آمریکا، انگلستان، فرانسه، روسیه و چین. آن‌ها می‌توانند تصمیمات این شورا را وتو کنند. ریاست شورای امنیت هم نوبتی است و طول مدت آن یک ماه است. ۱۰ عضو انتخابی شورا توسط مجمع عمومی و از میان حدود ۱۹۳ عضو سازمان برای یک دوره دوساله انتخاب می‌شوند. هر سال، پنج عضو جدید جایگزین اعضای قدیمی‌تر می‌شوند. ایران تا به حال تنها یک دوره دو ساله عضو شورای امنیت بوده است.

سازمان ملل متحد، سازمان‌های تخصصی هم دارد که

به صورت مستقل کار می‌کنند. هر چند تعدادی از آن‌ها قبل از تشکیل سازمان ملل هم وجود داشتند. این سازمان‌ها در زمینه‌های گوناگون فعالیت دارند. از جمله سازمان جهانی یونیسف، سازمان تجارت جهانی، سازمان بهداشت جهانی، سازمان جهانی گردشگری و... که در کشورهای مختلف تأسیس شده‌اند. نکات مهم و اساسی درباره سازمان ملل متحد که باید در مورد آن بدانیم:

ملل متحد در آغاز به عنوان اتحادی در زمان جنگ در اول ژانویه سال ۱۹۴۲ میلادی در نظر گرفته شد و به عنوان سازمانی بین‌المللی در ۲۴ اکتبر ۱۹۴۵ میلادی (۲ آبان ۱۳۴۲) تأسیس شد. در گرامیداشت ایجاد این سازمان، روز ملل متحد همه ساله در ۲۴ اکتبر در جهان جشن گرفته می‌شود.

سازمان ملل متحد چهار هدف دارد:

۱. حفظ صلح و امنیت بین‌المللی.
۲. توسعه روابط دوستانه میان ملل.
۳. همکاری در حل مشکلات بین‌المللی و ترویج احترام به حقوق بشر.

۴. ایجاد مرکزی برای هماهنگ کردن اقدامات ملت‌ها. بیش از ۳۳ سازمان وابسته، به همکاری در این راستا مشغولند، آن‌ها در مجموع با عنوان نظام ملل متحد شناخته شده‌اند و همگی در زمینه‌های خاص خود به کار می‌پردازند.

سازمان ملل متحد، دولتی جهانی نیست. با این حال،

راه‌هایی برای حل درگیری‌های بین‌المللی و تدوین سیاست‌های حاکم بر مسایل تأثیرگذار بر همگی ما ارائه می‌دهد. سازمان ملل متحد مجمعی است که همه کشورها در آنجا با هم دیدار می‌کنند تا به بحث و تدوین و توسعه حقوق بین‌الملل در عرصه‌هایی چون حقوق بشر، تجارت بین‌المللی، دریاها و مبارزه با تروریسم بپردازند.

سازمان ملل متحد و کارگزاری‌های آن انجام هزاران طرح در سراسر جهان، از قبیل کمک به پناهندگان، مبارزه با ایدز، گسترش تولید مواد غذایی و ارائه کمک پس از وقوع بلایای طبیعی را به عهده می‌گیرند.

نظام ملل متحد برای ترویج احترام به حقوق بشر، کاهش فقر، مبارزه با بیماری و حفاظت از محیط زیست فعالیت می‌کند. سازمان ملل متحد فعالیت‌های بین‌المللی در مبارزه با قاچاق مواد مخدر و تروریسم و همچنین از بین بردن خشونت علیه زنان و حفاظت از اکوسیستم‌های طبیعی را رهبری می‌کند.

در سازمان ملل متحد، تمام کشورهای عضو از بزرگ و کوچک، غنی و فقیر، با دیدگاه‌های سیاسی و نظام‌های اجتماعی مختلف، از حق اظهار نظر و رأی در تصمیم‌گیری‌های مجمع عمومی برخوردارند. سازمان بهداشت جهانی که به اختصار WHO نامیده می‌شود یکی از آژانس‌های تخصصی سازمان ملل است که مهمترین هدف آن هماهنگی و ارتقا وضعیت بهداشت عمومی در سطح جهان است. بر طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی،